

‘Europa versterkt? Of juist verzwakt?’

Tegenstrijdige tendensen bij Euroverkiezingen

Is Europa versterkt uit de strijd gekomen? Of is de Europese Unie door de uitslag van de Euroverkiezingen juist verzwakt? Voor beide interpretaties van de verkiezingsuitslag voor het Europese Parlement is iets te zeggen. De uitslag kenmerkt zich, ook in Nederland, door tegenstrijdige tendensen:

- Er zijn meer kiezers naar de stembus gegaan dan vijf jaar geleden, maar nauwelijks de helft vond het de moeite waard om te gaan stemmen.
- Ondanks een pro-Europese uitslag met name in Nederland - dankzij Frans Timmermans (PvdA) - maken euro-kritische partijen een massale entree in het Europarlement.
- Het politieke midden (christendemocraten, sociaaldemocraten) brokkelt af, de versplintering neemt toe.
- De lage opkomst in Nederland is zo vertekend dat de betekenis voor het Binnenhof beperkt is.

Nico Visser, Jan Schinkelshoek en Gerrit Voerman gaan in op de gevolgen van de verkiezingen voor de EU, Nederland en het partijpolitieke landschap.

[Lees verder >](#)

Getrapte verkiezingen



GETRAPT GEKOZEN...



...EN ER WEER UIT GETRAPT

'Ik ben met een trap gekozen en vlieg er straks met een trap na ook weer uit...' In de wandelgangen van de Eerste Kamer wordt soms gegript over de eigen, ingewikkelde verkiezingsmethode. Dat gebeurt 'getrapt': via provinciale staten. Vandaag, 27 mei, kiezen de nieuw aangetreden leden van provinciale staten in het hele land de leden van de Eerste Kamer, waarbij - en dat maakt het lastig - de stem uit de ene, dichtbevolkte provincie (Zuid-Holland) zwaarder weegt dan uit een andere, minder druk (Drenthe).

[Lees verder >](#)

Geen woord over Europa

Column

Mendeltje van Keulen, lector bij de Haagse Hogeschool

'Het was een inhoudelijke avond van gesprek over de staat van het openbaar bestuur. Enkele tientallen burgemeesters, directeuren en managers discussieerden (...) over dat wat een samenleving waardevol vindt, hoe je dat als overheid kan bereiken. (...) Ik genoot. (...) In al die discussies draait het steeds om onze verhouding tot die andere bestuurslaag: de Europese Unie. En daar was vanavond (letterlijk) geen sprake van. (...) Het woord 'EU' viel tijdens dit werkdiner, aan mijn tafel en in de plenaire discussie, geen enkele keer.'



[Lees de column >](#)

Brexit

Unie & Lidstaten

Een compromisloze en van realiteitszin gespeende chaos?

[Lees verder >](#)

Spanje

Sanchez' riskante gok beloond.

[Lees verder >](#)

Italië

Antisystematisch regeren kent een hoge mate van elasticiteit.

[Lees verder >](#)

Agenda

5 juni 2019, Den Haag

[Debat: Politiek in de provincie: coalitievorming na politieke opschudding](#)

Democratie in Debat



13 juni 2019, Den Haag

[Film & Debat: The Uprising](#)

Democratie in Debat

[> Uitgebreide agenda](#)

Over collegevorming

Artikelen

Wordt de verkiezingswinst van Forum voor democratie in de provincies verzilverd? Of blijven de middenpartijen aan de macht? Een tussenstand.

[> Lees verder](#)



Over integriteit



Eindelijk een gedragscode voor de Eerste Kamer. Waar blijft de Tweede Kamer? Een beschouwing.

[> Lees verder](#)

Over Europese christendemocratie

Kan de Europese Volkspartij de kritiek van de Hongaarse premier Viktor Orbán op de liberale democratie negeren? Een beschouwing.

[> Lees verder](#)



Over aftredende bewindslieden

Weer is een bewindsman van Justitie afgetreden. Wat betekent het voor het ministerie? Een zweepslag voor ambtenaren? Een analyse.

[> Lees verder](#)

Over de Grondwet

Grondwetsherziening in twee stappen - erg omslachtig - vervangen door een raadplegend referendum? Een pleidooi.

[> Lees verder](#)



Over verantwoordingsdag



'Verantwoordingsdag blijft als een lastig opgroeiende puber.' Een interview.

[> Lees verder](#)

Een nogal bescheiden 'oplossing'

Over de Staatscommissie

'Hopelijk gaat de Tweede Kamer nu eens serieus discussiëren over de positie, rol en functie van de Eerste Kamer, inclusief de wijze van verkiezen. (...) Zonder 'wederzijdse inschikkelijkheid' zal er zeker niets veranderen. Dat kán de uitkomst zijn, maar dan moet dat ook maar worden geaccepteerd.'

[Lees verder >](#)

Het nationale parlement ook als EU-parlement?

'Het Nederlandse parlement heeft (te) weinig invloed op Europese aangelegenheden. De aanbevelingen die de staatscommissie doet zijn echter veelal vaag en niet concreet. (...) Er zijn mogelijkheden om de invloed van het Nederlandse parlement op Europese aangelegenheden te vergroten, maar dit zal alleen gebeuren als het parlement meer aandacht heeft voor Europa en dit niet langer ziet als bijzaak.' Over het Nederlandse en het Europese Parlement.

[Lees verder >](#)



'Die middelvinger is wel gelukt, he? Wat mij betreft gaan we dat vaker zien.'

Lilian Marijnissen, fractievoorzitter van de SP in de Tweede Kamer, over de Europese verkiezingscampagne van haar partij in het dagblad Trouw op 22 mei 2019.

En verder

Nieuws



Het algemene van het algemeen kiesrecht. Een column.

[Lees verder >](#)



Europa in de Nederlandse Grondwet. Een beschouwing.

[Lees verder >](#)



Toast bij het feest van de Europese democratie. Een artikel.

[Lees verder >](#)

Ex-ministers kandidaat voor Europees Parlement

Verhofstadt (Lib./Belgie)

Timmermans (SD/Nederland)

Marques (SD/Portugal)

Fritzon (SD/Zweden)

Lewandowsky (Lib/Polen)

Dombrovskis (Lib/Letland)

Telicka (Lib/Tsjechie)

Kaljurand (SD/Estland)

Plaatsen waar voorheen EU-verdragen zijn gesloten

Rome (1957)

Brussel (1965)

Luxemburg (1970)

Luxemburg (1986)

Maastricht (1992)

Amsterdam (1997)

Nice (2001)

Lissabon (2007)

Partners



Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners. [Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)



Parlement.com

[Kiezers](#)

[Partijen](#)

[Tweede Kamer](#)

[Eerste Kamer](#)

[Regering](#)

[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)

[Europa in de wereld](#)

[Nederland en Europa](#)

[Beleid en toekomst](#)

[Wie doet wat](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Het instituut](#)

[Onderzoek](#)

[Onderwijs](#)

[Activiteiten](#)

[Publicaties](#)

[Europa](#)